

Vlastivěda – 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Přesahy a vazby
<p><i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i></p> <p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</p> <p>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí.</p> <p>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služba a obchod • naše vlast – domov, krajina, národ 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost, stát</p>

Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</p> <p>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování • základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR 	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení.</p> <p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, 	<p>OSV – Mezilidské vztahy</p> <p>OSV – Komunikace</p> <p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p>

Vlastivěda – 4. a 5. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Přesahy a vazby
<p>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</p> <p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).</p>	<p>protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p>

Očekávané výstupy z RVP	Učivo	Přesahy a vazby
<p>LIDÉ A ČAS</p> <p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</p> <p>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</p> <p>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</p> <p>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj 	<p>OSV – Rozvoj schopností poznávání</p> <p>MKV – Etnický původ</p>